

Dwalingen weerlegd

Moerkerken, A. *Zonder ons in ons*, Uitgeverij Den Hertog, Houten 2019, 376 blz., prijs €29,50, gebonden.

Als u dominee Moerkerken zou vragen waarom een remonstrantse prediking vaak niet als zodanig wordt herkend, zou hij antwoorden: 'Onkunde'. Dit is dan ook de insteek waarmee dit boek geschreven is. Het doel van het boek is namelijk om gemeenteleden op een waarschuwende en pastorale toon de dwalingen van de remonstranten duidelijk te maken en daartegenover de waarheid van Gods Woord, zoals op de Dordtse Synode opgeschreven, te bewijzen.

Dit boek bestaat eigenlijk uit een serie lidmatencatechisaties die door de schrijver zelf zijn gehouden. Dit zorgt ervoor dat dit boek niet zozeer puur dogmatisch is, maar veel meer de nadruk legt op het pastorale aspect. Nadat er telkens twee of drie artikelen besproken zijn, is een aantal vragen opgenomen die door de catechisanten gesteld zijn bij dat gedeelte. Deze vragen zijn vaak herkenbaar, bijvoorbeeld als het gaat over de zielen van kinderen die gestorven zijn voor de geboorte. Daarom is het waardevol dat deze vragen in het boek zijn opgenomen.

Zoals al gezegd, is de toon van dit boek vaak waarschuwend op een scherpe manier. In de inleiding van het boek wordt achtergrondinformatie over de Synode van Dordrecht gegeven en ook verder in het boek komt de context telkens terug. “Voelen we het subtiele gevaar? Het scharnier waar de deur van de zaligheid om draait, is bij de remonstranten *mijn geloof*. Gomarus zei het anders, hij leerde: God verkiest mij *opdat ik zou geloven*. Arminius zei: God verkiest mij omdat ik geloof. Eén letter verschil: *opdat* of *omdat*. Het is een letter die eeuwig wel of eeuwig wee uitmaakt” (18). Ook wordt bij elk artikel duidelijk gemaakt op welk punt van de remonstranten het betreffende artikel een reactie is door de verwerpingen der dwaling aan te halen. De Dordtse Leerregels krijgen een diepere lading, omdat de context gaat leven. Juist tegenover de dwaling van de remonstranten dat je *zelf* moet geloven en dat je *zelf* moet volharden, krijgt de leer van de Reformatie extra veel waarde. De zaligheid ligt immers niet vast in onszelf, maar in Christus.

Voor sommigen zal het ontbreken van veel theologische diepgang een nadeel aan dit boek zijn. Het boek is namelijk niet echt bewijzend van karakter en spreekt ook niet zozeer dogmatisch over de verschillende onderwerpen. Maar mijns inziens is dit juist de kracht van dit boek. Op deze manier is het boek namelijk toegankelijk voor alle mensen uit een gemeente. Door de duidelijke kopjes en tussenkopjes is het boek goed op te delen in kleine stukjes en kun je er gemakkelijk elke dag een paar bladzijden uit lezen. Er zit redelijk wat herhaling in het boek, bijvoorbeeld doordat het besproken artikel nog eens geciteerd wordt, omdat de schrijver dan vanuit een ander oogpunt de lezer kritisch naar het artikel wil laten kijken. Dit kan misschien vertragend overkomen, maar het schept wel duidelijkheid. Met dat je het dan de tweede keer leest, vallen inderdaad vaak andere dingen op.

De duidelijke structuur en de pastorale toon maken het een waardevol boek om voor jezelf te lezen. De meerwaarde en het onderscheid ten opzichte van andere boeken die geschreven zijn over dit onderwerp ligt wat mij betreft in de waarschuwende toon enerzijds, maar ook in de voorzichtigheid en het oog voor de valkuilen van onze eigen gezindte anderzijds. Dit komt bijzonder naar voren in het bespreken van de uitverkiezing, waarbij de schrijver duidelijk de

gevaaren bespreekt van het doorslaan naar de ene of juist naar de andere kant. Door het persoonlijke karakter van dit boek zou het goed kunnen dienen als secundaire literatuur op een ESK over bijvoorbeeld de Dordtse Leerregels.

Anne Kersten

